

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: Covid-19 oppdrag 416
Vår ref.: 21/10367-7
Saksbehandler: Christian Borgen Lindstad
Dato: 31.03.2021

Brev om svar på covid-19 oppdrag 416 fra HOD - Isolering etter karantenehotell

Svar på dette oppdraget finnes vedlagt.

Oppsummering:

HelseDirektoratet bes lage og iverksette en rutine slik at hjemkommunen ringes fra karantenekommunen, og at hjemkommunen vurderer om isolasjon kan skje i hjemmet eller om vedkommende må få organisert egnet isolasjonssted av kommunen.

- HelseDirektoratet og FHI anbefaler at smittede isoleres nær grensen så langt mulig. Der dette ikke er mulig, kan smittede overflyttes til hjemkommunen

Det gis forlag til rutine for

- Vurdering av egnet isolasjonssted i hjemkommunen
- Smittevern faglig forsvarlig transport av smittede til hjemkommunen

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
Direktør

Christian Borgen Lindstad
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no

HelseDirektoratet

Avdeling spesialisthelsetjenester
Christian Borgen Lindstad

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20
Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helseDirektoratet.no

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 416 – Isolering på karantenehotell

Oppsummering

HelseDirektoratet bes lage og iverksette en rutine slik at hjemkommunen ringes fra karantenekommunen, og at hjemkommunen vurderer om isolasjon kan skje i hjemmet eller om vedkommende må få organisert egnet isolasjonssted av kommunen.

- HelseDirektoratet og FHI anbefaler at smittede isoleres nær grensen så langt mulig. Der dette ikke er mulig, kan smittede overflyttes til hjemkommunen

Det gis forlag til rutine for

- Vurdering av egnet isolasjonssted i hjemkommunen
- Smittevernaglig forsvarlig transport av smittede til hjemkommunen

Svaret på oppdraget er utarbeidet på grunnlag av faglige underlag fra Folkehelseinstituttet (FHI). Underlaget fra FHI finnes også som eget vedlegg. HelseDirektoratet har også vært i dialog med Ullensaker kommune og Halden kommune ifm. besvarelsen av oppdraget.

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

Oppdrag 416 - Isolering etter karantenehotell

Bakgrunn

Personer som oppholder seg på karantenehotell kan teste positivt under oppholdet. Det er viktig å følge opp disse, slik at disse ikke automatisk blir sendt hjem, men at det gjøres en vurdering om det er gode muligheter for isolasjon i hjemmet. Hovedregelen bør være at grensekommunen tilbyr egnet isolasjonssted for denne gruppen. Det kan likevel være situasjoner der dette ikke er mulig.

Oppdrag:

HelseDirektoratet bes lage og iverksette en rutine slik at hjemkommunen ringes fra karantenekommunen, og at hjemkommunen vurderer om isolasjon kan skje i hjemmet eller om vedkommende må få organisert egnet isolasjonssted av kommunen.

Frist: 31. mars 2021

Kontaktperson: Siri Helene Hauge (Siri-Helene.Hauge@hod.dep.no), 988 70 920

Bakgrunn

Det er et viktig mål å forebygge importsmitte. Det har vært mange utbrudd med opphav i utenlandsreiser. Det er mange eksempler på innreisende som har smittet andre på vei til bosted, smittet husstandsmedlemmer etter hjemkomst, eller som har unndratt seg karantene. Den senere tid har det vært fokus på at smittede innreisende ideelt bør isoleres i eller nær grensekommunen der de ankommer.

Plikt til å oppholde seg på karantenehotell etter innreise hjemles i covid-19 forskriften § 5. En person som viser seg å være smittet med covid-19, har plikt til å isolere seg etter § 7.

Smittevernloven § 7-1 pålegger kommunen å sørge for at alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen med hensyn til smittsom sykdom er sikret nødvendige forebyggende tiltak, undersøkelsesmuligheter, behandling og pleie utenfor institusjon og pleie i sykehjem eller annen kommunal helseinstitusjon. Helsedirektoratet har anbefalt at det er grensekommunen som i utgangspunktet skal tilby egnet isolasjonssted. Fra 29. mars kreves som hovedregel, inkludert for norske borgere og utlendinger bosatt i Norge, som reiser på en unødvendig reise til utlandet, at hele innreisekarantenen tilbringes på karantenehotell. Fra 1. april må innreisende avvente svar på hurtigst på grensepasseringsstedet. Man forventer således at grensekommunene vil måtte håndtere et økt antall personer med påvist covid-19 i tiden fremover. Vi må dermed forvente situasjoner der grensekommunen vil ha behov for å overføre smittede personer til isolasjon i hjemkommunen.

Oppdraget: Helsedirektoratet bes lage og iverksette en rutine slik at hjemkommunen ringes fra karantenekommunen, og at hjemkommunen vurderer om isolasjon kan skje i hjemmet eller om vedkommende må få organisert egnet isolasjonssted av kommunen.

Faglig underlag fra Folkehelseinstituttet

Den faglige vurderingen fra FHI er vedlagt i sin helhet.

Helsedirektoratets vurdering

For at det skal være smittevernaglig forsvarlig å overføre en smittet person til hjemkommune, bør to viktige forbehold innfris:

- Det bør være egnet isolasjonssted i hjemkommunen
- Transport til isolasjonssted i hjemkommunen bør kunne foregå uten risiko for å smitte andre.

Vi vurderer disse to forholdene separat under.

Overordnet forslag til rutine

- Grensekommunen vurderer om den smittede kan tilbys egnet isolasjonssted i grensekommunen eller i nærliggende kommune som grensekommunen samarbeider med. Dette bør være førstevalg så langt mulig.
- Dersom grensekommunen ikke har mulighet til å isolere den smittede, vurderes overflytning til hjemkommune. Det innhentes informasjon om den smittedes bosted, eventuelle husstandsmedlemmer (spesielt obs: uvaksinerte i risikogrupper) og muligheter for praktisk bistand ved eventuell isolasjon i hjemmet, før det opprettes kontakt med den smittedes hjemkommune.
- Kommunelegen i hjemkommunen avgjør på bakgrunn av denne informasjonen om isolasjon skal gjennomføres i eget bosted eller om annet egnet isolasjonssted tilbys i hjemkommunen. Alternativt vurderes om smittedes husstandsmedlemmer kan tilbys midlertidig husvære mens den smittede isoleres i hjemmet.
- Når isolasjonssted er bestemt, bør grensekommunen sørge for smittevernaglig forsvarlig transport til isolasjonsstedet. Egen bil kan benyttes ved kortere avstand, under visse forutsetninger.
- Kommunen den smittede oppholder seg i har ansvar for å tilby nødvendig helsehjelp. Enhver har rett til nødvendig smittevernhjelp, jf. smvl. § 6-1 første ledd. Helsedirektoratet påpeker at den smittedes helsetilstand kan tilsi andre vurderinger enn de som er anført her.

Vurdering av egnet isolasjonssted i hjemkommunen

Justis- og beredskapsdepartementet skriver i Rundskriv om karantenehotell av 27.3.21, at andres hjem ikke er egnet som karantenested for innreisende til Norge. Dette begrunnes i at det er et høyt smittepress i Europa, og at det har vist seg at personer som er i karantene i eget hjem, smitter dem de bor sammen med.

Kommunen har plikt til å tilby forsvarlig oppholdssted for den smittede, etter Covid-19 forskriften § 8:

Hvis en kommune mener at boforholdene, familiesituasjonen eller andre forhold medfører at det ikke gir forsvarlig smittevern å isolere den smittede i hjemmet, skal kommunen tilby opphold på hotell eller et annet egnet sted.

Kommunen kan i det enkelte tilfellet bestemme at de som den smittede bor sammen med, isteden kan bo på hotell eller annet egnet oppholdssted som kommunen tilbyr

Kommunen skal i begge tilfeller dekke kostnadene ved å bo utenfor hjemmet.

Isolering i eget bosted

Det er ønskelig å skjerme den innreisendes husstandsmedlemmer så langt det er mulig, for å forebygge videre smitte. Med de nye, smittsomme virusvariantene, er risikoen for å smitte husstandsmedlemmer større enn tidligere. FHI skriver om vurdering isolering i hjemmet:

FHI har publisert råd til helsetjenesten om hvordan hjemmeisolering bør gjennomføres, og råd til befolkningen om hvordan isolering bør gjennomføres.

- <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/testing-og-oppfolging-av-smittede/hjemmekarantene-og-hjemmeisolering-i-forbindelse-med-covid-19/#hjemmeisolering>
- <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/fakta/karantene-og-isolering/#til-deg-som-er-paalagt-isolering>

Mens man er i isolasjon, bør personen(e) ha:

- Enerom med eget bad/toalett.
- Eget kjøkken/oppholdsrom, eller mulighet for å få servert mat utenfor døren.

Det bør i tillegg være mulig å holde helt avstand og unngå nærkontakt med de andre som bor i hjemmet. Klarer man å leve helt adskilt i husstanden (for eksempel ved bruk av sokkelleilighet) vil man kunne unngå at husstandsmedlemmene kommer i karantene.

Hvis barn eller andre personer med behov for hjelp får påvist SARS-CoV-2, vil omsorgsbehovet komme først, og kunne gjøre at man bør lempe på kravene. I tilfeller der man ikke sikrer nødvendig adskillelse i hjemmet, vil husstandsmedlemmene måtte være i karantene.

Personer i samme husstand som har fått påvist SARS-Cov-2 kan isoleres sammen.

Hvis eget bosted ikke er egnet til isolasjon

Hvis ikke det er forsvarlig å isolere personen i eget bosted, må kommunelegen vurdere følgende:

- Kan personen isoleres på annet egnet isolasjonssted/isolasjonshotell i hjemmkommunen?
- Kan den smittede likevel isoleres i eget bosted og husstandsmedlemmene tilbys annet midlertidig husvære i isolasjonstiden?

FHI skriver mer detaljert om hvilke anbefalinger som bør ligge til grunn ved isolasjonssteder utenfor hjemmet, se FHIs vedlagte besvarelse under avsnittet "Risikovurdering og tiltak ved oppholdssteder for isolering, utenfor hjemmet".

Vurdering av smittevernlig forsvarlig transport

Smittede bør kun transporteres fra grensekommune til hjemkommune dersom transporten kan skje uten å smitte andre på veien. Personer med covid-19 skal ikke bruke offentlige transportmidler.

Egen bil

Dersom den innreisende disponerer bil, kan vedkommende tillates å kjøre selv. FHI påpeker at det må være mulig å kjøre direkte - forutsetningen bør altså være at personen bor tilstrekkelig nær hjemkommunen til at det ikke er nødvendig å ta pauser eller overnatte på veien. Helsetilstanden må ikke være til hinder for at personen kan kjøre trygt. Som FHI spesifiserer, bør vedkommende være feberfri og kun ha milde symptomer. *Det anbefales heller ikke at de hentes av nær familie eller andre, da det er risiko for smitte hvis man kjører i samme bil.*

Annen transport

FHI har laget generelle anbefalinger for transport av covid-19 smittede: [Råd for transport av pasienter/brukere under covid-19 - FHI](#). Det er viktig transport av personer med covid-19 foregår på smittevernfaglig forsvarlig måte. De skal ikke benytte vanlig taxi eller kollektivtransport, men kommunen kan inngå avtaler om med transportselskaper. Helsetilstanden til den smittede må være stabil når denne typen transport benyttes.

Helse Midt-Norge har en koordinerende funksjon for pasienttransport i de forskjellige helseforetak. Helsemyndighetene har tidligere, etter møte med Helse Midt-Norge og FHI, erfart at mange kommuner har gjort avtale med transportselskaper eller har egne biler som kjører pasienter med covid-19, og smitteverntiltakene rundt dette er basert på FHIs råd. Eksempelvis har Norges Taxiforbund en retningslinje om transport av covid-19 pasienter på sine nettsider. Vi foreslår at grensekommunene sørger for å opprette avtaler med transport/taxiselskaper som kan sørge for forsvarlig transport av smittede til hjemkommune ved behov. Vi har tidligere anbefalt at kommunene evt. kontakter Helse Midt-Norge eller andre kommuner med et velfungerende system for slik transport for praktiske råd rundt organisering og samarbeid med transportørene.

Spesielt om samkjøring

Helsemyndighetene forutser at det kan komme spørsmål om flere smittede kan transporteres i samme kjøretøy. FHI skriver om dette: *I utgangspunktet bør det ikke transporteres flere personer med påvist SARS-Cov-2 i samme transportmiddel, med unntak av personer fra samme husstand eller reisefølge og som har hatt tett kontakt før ankomst. Alle personer bør benytte munnbind under hele transportetappen og avstandskrav ivaretas mellom personer i transportmiddelet.*

Helsemyndighetene har vært i kontakt med Halden kommune rundt dette. Med den trafikken de har i dag, er det kapasitet til å transportere én og én i samme kjøretøy. Dersom antall smittede øker, kan man ikke utelukke at det vil bli en kapasitetsutfordring.

Betraktninger om kapasitet

Det er nylig gjort endringer i regelverket slik at alle som har vært på en nødvendig reise må fullføre karantene på karantenehotell. Man frykter økt reiseaktivitet ifm. påsken. Det forventes således en økning i antall reisende som må benytte seg av karantenehotell, hvorav en andel vil vise seg å være smittede og i behov for isolasjon. Fra 1.4.21 pålegges alle innreisende å vente på hurtigst-svar før grensestasjonen forlates, slik at de smittede i større grad fanges opp ved grensen. Vi forventer således at grensekommunene må håndtere et økt antall smittede i tiden som kommer. Både isolasjonsfasiliteter i grensekommunene og transportmuligheter kan bli utfordret på kapasitet. Disse forholdene kan medføre behov for ytterligere rutiner og avklaringer. Problemstillingen er tatt opp på møte mellom Helsemyndighetene, FHI, DSB og statsforvalterne 31.03.21. Oppdrag 416 HOD var å utarbeide en rutine for smittevernfaglig forsvarlig overføring av smittede fra grensekommune til hjemkommune. Ettersom kapasitetsutfordringer kan påvirke rammene rundt en slik rutine, tillater vi oss å legge ved en oppsummering av betraktninger rundt dette, som ble spilt inn på nevnte møte.

Vedlegg

FHIs faglige grunnlag

Oppsummering av vurderinger rundt håndtering av smittede på grensen

COVID-19

Oppdrag fra HOD nr. 416

30.mars 2021

(Om) vurdering av – isolering etter karantenehotell.

Bakgrunn: Personer som oppholder seg på karantenehotell kan teste positivt under oppholdet. Det er viktig å følge opp disse, slik at disse ikke automatisk blir sendt hjem, men at det gjøres en vurdering om det er gode muligheter for isolasjon i hjemmet. Hovedregelen bør være at grensekommunen tilbyr egnet isolasjonssted for denne gruppen. Det kan likevel være situasjoner der dette ikke er mulig.

Oppdrag: Helsedirektoratet bes lage og iverksette en rutine slik at hjemkommunen ringes fra karantenekommunen, og at hjemkommunen vurderer om isolasjon kan skje i hjemmet eller om vedkommende må få organisert egnet isolasjonssted av kommunen.

Frist: 31. mars 2021

Kontaktperson: Siri Helene Hauge (Siri-Helene.Hauge@hod.dep.no)

Folkehelseinstituttets vurdering

Personer som tester positivt på grensen, eller i løpet av oppholdet på karantenehotell, skal isolere seg. Ellers i samfunnet er det vanligst med isolasjon i hjemmet, men for personer som tester positivt på grensen eller under opphold på karantenehotell, vet vi at eventuelle husstandsmedlemmer som ikke har vært med på reisen, ikke har vært utsatt for smitte. Hovedregelen bør være at grensekommunen tilbyr egnet isolasjonssted for denne gruppen, selv om det kan være enkelte situasjoner der dette ikke er mulig eller ønskelig. I slike tilfeller bør man være sikker på at personens hjem er et egnet isolasjonssted før det åpnes for at isolasjonsperioden kan gjennomføres i eget hjem, alternativt på annet egnet isolasjonssted i bostedskommunen. FHI anbefaler at overflytting av person som er i isolasjon, fra ankomstkommune til bostedskommune, kun bør gjøres etter avtale med kommunelegen/bydelsoverlegen i bostedskommunen. Kommunelegen i bostedskommunen bør gjøre en vurdering av om personen har et egnet isolasjonssted i hjemkommunen, og om transport til hjemkommunen kan gjennomføres smittevernmessig forsvarlig, før avtale om overføring til hjemkommunen gjennomføres.

Helsetjenesten bør følge opp personer som har fått påvist covid-19, og for hver pasient bør det legges en plan for oppfølging. Dette gjelder enten isolasjonen gjennomføres i bostedskommunen eller i ankomstkommunen. Dersom det organiseres større oppholdssteder for isolering i ankomstkommuner, er det flere momenter man bør være oppmerksom på. Vi har lagt ved råd om organisering og risikovurdering av slike steder i besvarelsen.

Hva bør være på plass for at isolasjon kan gjennomføres i hjemkommunen?

Kommunelegen i bostedskommunen bør gjøre en vurdering av om personen har et egnet isolasjonssted i hjemkommunen, og om transport til hjemkommunen kan gjennomføres smittevernmessig forsvarlig, før en eventuell avtale om overføring til hjemkommunen gjennomføres.

Vurdering av om hjemmet, eller annet oppholdssted, er et egnet isolasjonssted

FHI har publisert råd til helsetjenesten om hvordan hjemmeisolering bør gjennomføres, og råd til befolkningen om hvordan isolering bør gjennomføres.

- <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/testing-og-oppfolging-av-smittede/hjemmekarantene-og-hjemmeisolering-i-forbindelse-med-covid-19/#hjemmeisolering>
- <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/fakta/karantene-og-isolering/#til-deg-som-er-paalagt-isolering>

Mens man er i isolasjon, bør personen(e) ha:

- Enerom med eget bad/toalett.
- Eget kjøkken/oppholdsrom, eller mulighet for å få servert mat utenfor døren.

Det bør i tillegg være mulig å holde helt avstand og unngå nærkontakt med de andre som bor i hjemmet. Klarer man å leve helt adskilt i husstanden (for eksempel ved bruk av sokkelleilighet) vil man kunne unngå at husstandsmedlemmene kommer i karantene.

Hvis barn eller andre personer med behov for hjelp får påvist SARS-CoV-2, vil omsorgsbehovet komme først, og kunne gjøre at man bør lempe på kravene. I tilfeller der man ikke sikrer nødvendig adskillelse i hjemmet, vil husstandsmedlemmene måtte være i karantene.

Personer i samme husstand som har fått påvist SARS-Cov-2 kan isoleres sammen.

Vurdering av transport fra innreisepunkt og til egnet oppholdssted

I tillegg til et forsvarlig isolasjonssted, er det nødvendig at transporten til isolasjonsstedet er forsvarlig. Dersom dette ikke er mulig, bør personen isoleres i kommunen hvor personen testet positivt.

Personer med covid-19 skal ikke benytte offentlig transportmidler. Det anbefales heller ikke at de hentes av nær familie eller andre, da det er risiko for smitte hvis man kjører i samme bil. Dersom hjemmet til personen ligger langt fra innreisepunkt, og det medfører behov for overnatting eller pauser, anbefales det ikke at personer med bekreftet SARS-Cov-2 kjører bil til hjemmet. Ved kortere avstander, og dersom personen som er isolert er feberfri og kun har milde symptomer, kan det vurderes forsvarlig at personen kjører hjem alene.

Alternativt kan råd for transport av pasienter/brukere under covid-19 legges til grunn;

<https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/helsepersonell/rad-for-transport-av-personer-med-mistenkt-eller-bekreftet-covid-19-sykdom-via-pasientreise/?term=&h=1#transport-av-pasientbruker-med-mistenkt-eller-bekreftet-covid19>

I utgangspunktet bør det ikke transporteres flere personer med påvist SARS-Cov-2 i samme transportmiddel, med unntak av personer fra samme husstand eller reisefølge og som har hatt tett kontakt før ankomst. Alle personer bør benytte munnbind under hele transportetappen og avstandskrav ivaretas mellom personer i transportmiddelet.

Tilrettelagt oppholdssted for personer i isolering

Kommuner skal legge til rette for at personer som har testet positiv for covid-19 etter innreise tilbys egnet oppholdssted. Helsedirektoratet gir informasjon om juridiske og økonomiske forhold rundt slike opphold.

Om karantenehotell og unntak fra dette;

- Smittevernråd for karantenested der mange bor sammen:
<https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/fakta/karantene-og-isolering/#om-karantenehotell-og-unntak-fra-dette>
- Helsedirektoratet; G-12/2021 – revidert rundskriv om karantenehotell, spesielt kapittel 4, om nærmere om gjennomføring av karantene i karantenehotell.

Arbeidsmiljørelaterte forhold for ansatte i karantenehotell og ved egnet oppholdssted for personer som tester positiv for covid-19 bør avklares med Arbeidstilsynet.

Personer som tester positiv for covid-19 ved innreisepunkt

Helsetjenesten bør følge opp personer som har fått påvist covid-19, og for hver pasient bør det legges en plan for oppfølging.

Ivaretagelse og oppfølging av personer med bekreftet covid-19 vil avhenge av den medisinske tilstanden til personen. Det bør følges rutiner ved innreisepunkter som kan gjennomføre medisinskfaglige vurderinger av pasienten i forhold til egnet oppholdssted og muligheter for transport til egnet oppholdssted.

Det må vurderes hvor personens endelige ankomstpunkt er og om det er mulig å komme seg dit, på en smittevernforvarlig måte. Personer med covid-19 skal ikke benytte offentlig transportmidler og det anbefales heller ikke at personen hentes av nær familie. Dersom hjemmet til personen ligger langt fra innreisepunkt, anbefales det ikke at personer med bekreftet covid-19 kjører bil til hjemmet.

I mange situasjoner vil det derfor anbefales at personer som tester positiv for covid-19 ved innreisepunkt gjennomfører isolering på kommunalt drevet oppholdssted i ankomstkommunen.

Personer som tester positiv for covid-19 under opphold på karantenehotell

Personer på karantenehotell som utvikler covid-19 vil trenge et egnet oppholdssted for isolering. Rådene som er utarbeidet for gjennomføring av karantene i karantenehotell omfatter ikke råd for situasjoner hvor personer i karantene tester positiv for SARS-CoV-2.

For å følge opp personer med bekreftet SARS-CoV-2 må andre vurderinger legges til grunn. Det vil være nødvendig å avklare ansvar og arbeidsmiljøforhold. Oppfølging av tilfeller som har fått påvist SARS-CoV-2 kreves medisinskfaglig kompetanse. Ansvar for slik oppfølging bør ikke delegeres til kommersielle aktører som ikke innehar denne kompetansen. Det vil være kommunelege i kommunen hvor karantenehotellet ligger som har det medisinske ansvaret for oppfølgingen. I dette ligger at kommunelege bør organisere den medisinske oppfølgingen, beskrive ansvarlinjer og gjennomføre risikovurdering for hva som er egnet oppholdsstedet.

Kritiske vurderingspunkter

- Muligheter for å gjennomføre isolering i hjemmet
- Mulighet for transport til hjemmet på en smittevernforvarlig måte
- Eventuell mulighet for separate arealer i karantenehotell for de som tester positiv for SARS-CoV-2
- Mulighet for egne oppholdssted for de som tester positiv for SARS-CoV-2

Mulige egnede fasiliteter som kan vurderes

Kommunen bør vurdere alternative fasiliteter som kan benyttes til personer som har testet positiv for SARS-CoV-2. I denne vurderingen vil det være mange av de samme vurderingene som for egnet sted for karantene som er beskrevet her;

- <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/fakta/karantene-og-isolering/#egnet-sted-for-karantene-informasjonsark-paa-ulike-sprk>

Fasiliteter hvor personer med bekreftet covid-19 skal bo, bør primært betjenes av helsepersonell.

Risikovurdering og tiltak ved oppholdssteder for isolering, utenfor hjemmet

Oppholdsstedet som skal ta imot personer som har testet positiv for SARS-CoV-2, bør gjennomføre risikovurdering av fasilitetene og tilrettelegge forholdene for å ivareta smittevern. Risikovurderingen av oppholdsstedet bør bl.a. omfatte

- Hvilke områder som egner seg for personer som har testet positive for covid-19
- Hvordan gjeldende smitteverntiltak skal ivaretas (avstandskrav, hånd-/hostehygiene, matservering, håndtering av tekstiler og avfall)
- Plan for bruk av munnbind for personer som er isolert
- Bruk av beskyttelsesutstyr for ansatte
- Tiltaksplan for oppfølging dersom personens medisinske tilstand forverres
- Plan for opplæring av ansatte og sikre informasjon til isolerte
- Plan for håndtering av brudd på smittevernråd
- Plan for hvordan mat, renhold og avfallshåndtering kan gjennomføres uten å utsette ansatte for smitterisiko (Det frarådes at ansatte går inn på rommet til de som er isolert).
- Plan for testing ved opphør av isolasjon og ansatte som eksponeres for smitte

Leder/arbeidsgiver ved oppholdsstedet må sikre at organisering og ansvar knyttet til de som er i isolert er kjent for ansatte.

Det er kommunelege som har det medisinskfaglige ansvaret for de som er isolert. Kommunelege kan delegere ansvaret til annet medisinsk personell.

Kommunelege bør i samarbeid med oppholdsstedet etablere rutiner som sikrer ansatte mot smitte, samt informasjon til de isolerte.

Fasiliteter

Personer som får påvist covid-19 bør ha enerom med eget bad/toalett.

Avstandskrav

Vurder behovet for merking i korridorer og fellesområder og om det er behov for å henge opp informasjonsmateriell om avstandskrav.

Håndhygiene

Håndhygienefasiliteter bør være tilgjengelig der personer som er isolert oppholder seg og eventuelt i andre fellesområder.

Det bør utarbeides skriftlig informasjonsmateriell om når og hvordan håndhygiene skal utføres.

Beskyttelsesutstyr for ansatte

For gjennomføring av isolering i egnet oppholdssted utenom hjemmet bør [Råd ved helse- og omsorgstjenester i privat bolig og private hjem i samlokaliserte omsorgsboliger mv.](#) og [Råd når tjenestemottaker er bekreftet smittet med SARS-CoV-2](#) legges til grunn, spesielt i forhold til bruk av beskyttelsesutstyr.

I all kontakt med personer som har fått påvist covid-19 bør det benyttes personlig beskyttelsesutstyr.

Alt personell som kan forventes å ha kontakt med personen bør få opplæring i korrekt bruk av personlig beskyttelsesutstyr. Dette omfatter hvordan utstyret tas på og av, samt kritiske punkter under bruk.

Det bør også etableres systemer for innkjøp og egnet lagring av beskyttelsesutstyr.

Matservering

Personer som er isolert, bør innta måltider på rommet. Maten serveres på rommet ved å sette serveringsbrettet på et avlastningsbord på utsiden av rommet. Ansatte banker på og forlater dørområdet. Det bør brukes engangsbestikk o.l., slik at ansatte ikke trenger å hente serveringsfat o.l.

Tekstilhåndtering

Eksisterende rutiner for håndtering av brukte tekstiler bør gjennomgås både med tanke på interne rutiner og ved avtale med eksternt vaskeri.

Personer som er isolert bør selv skifte sengetøy og kaste urent tøy i oppsamlingssekk som skal finnes på rommet. På rommet må skriftlig informasjon finnes om hvilke tekstiler som kan legges i sekken (f.eks. at privat tøy ikke kan legges der) og at fylte sekker knyttes igjen. Ansatte legger sekken i en ny, ren sekksekk på utsiden av rommet og frakter sekken direkte til oppsamlingsrom/lager for urent tøy eller vaskeri, atskilt fra andre gjenstander frem til vask.

Ansatte benytter hansker i all kontakt med urene tekstiler og sekker. Håndhygiene utføres når hansker er tatt av.

Avfallshåndtering

Eksisterende avfallsrutinene bør gjennomgås for å ivareta smittevern.

Personen som er isolert bør selv legge avfall i avfallspose, som skal finnes på rommet. På rommet må skriftlig informasjon finnes om at fylte avfallsposer knyttes igjen. Ansatte tar hånd om avfallssekkene, som bringes til avtalt søppelkontainer.

Ansatte benytter hansker i all kontakt med avfallsposer. Håndhygiene utføres når hansker er tatt av.

Rengjøring/desinfeksjon av rommet

Dersom den medisinske tilstanden tillater, bør personer som er isolert selv rengjøre eget rom med engangskluter.

Følg [råd om rengjøring under og etter hjemmeisolering](#).

Den som er isolert

Personer er isolert bør få informasjon om smitteverntiltak, inkludert;

- Nødvendigheten av å holde avstand
- Håndhygiene og hostehygiene
- Regelmessig lufting av rommet hvis mulig
- Bruk av munnbind hvis ansatt må komme inn på rommet eller ved forflytning
- Hva de skal gjøre dersom de blir syke

Det bør fortrinnsvis være helsepersonell fra kommunen som følger opp de som er isolert.

Det frarådes at ansatte går inn på rommet til de som er i isolasjon. Dersom ansatte unntaksvis må gå inn i rommet, må ansatte ta på beskyttelsesutstyr og holde minst en meters avstand til den som er isolert.

FHI har publisert egne råd til deg som må være i isolasjon:

- <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/fakta/karantene-og-isolering/#til-deg-som-er-paalagt-isolering>

Vurdering av sosiale konsekvenser

FHI har ikke hatt anledning til å gjøre en grundig vurdering pga. kort frist, men for enkelte personer vil det kunne oppleves som svært belastende også å måtte tilbringe isolasjonsperioden i ankomstkommunen.

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.

Råd om håndtering av innreisekarantene og isolasjon fra 1.4.21

Om tiltakene for å stoppe innreisesmitte;

Justis- og beredskapsdepartementet skriver i Rundskriv om karantenehotell av 27.3.21, at eget bosted ikke er egnet som karantenested for innreisende til Norge. Dette begrunnes i at det er et høyt smittepress i Europa, og at det har vist seg at personer som er i karantene i eget hjem, smitter dem de bor sammen med.

Det ble for å stoppe importsmitte, 6. november 2020 fastsatt krav om opphold på karantenehotell i innreisekarantenen, med unntak for enkelte grupper. I revidert Rundskriv om karantenehotell av 27.3.21, utvides plikten til oppholde i karantenehotell fra 1.4.21, for alle personer som er bosatt eller har fast bopel i Norge og som returnerer til Norge etter unødvendig utenlandsreiser.

Det ble videre den 29.3.21 innført plikt til testing med hurtigtest ved innreise. Fra 1.4.21 pålegges også alle innreisende til å vente på hurtigtest svar før grensestasjonen forlates. De som forlater testområdet i strid med bestemmelsen, kan straffes med bøter. Regjeringen skriver på sine nettsider at dette er tiltak for å stoppe importsmitte, og at de som tester positivt skal i isolasjon så fort som mulig enten hjemme eller i karantenehotell. Kommunene gis ansvaret for å evt. organisering av smittevern faglig forsvarlig transport hjem for dem som ikke skal på karantenehotell, dersom de ikke bruker eget kjøretøy.

Endringer i regelverket fra 1.4.21 gir behov for;

1. Økt karantenehotell kapasitet
2. Grensekommuner forberedte rutiner for;
 - a) Isolasjon på egnet sted i grensekommunen der smittede ikke har nærkontakt med andre personer (i karantene ol); Denne ordningen gir trygghet på at smitten ikke føres vider til smittedes nærmiljø eller husstandsmedlemmer i bosted kommune, og vil være et effektivt tiltak mot videre smittespredning
 - b) Isolasjon av smittede i smittedes bosted kommune; Er aktuelt dersom grensekommunen ikke har isolasjon kapasitet, eller andre forhold tilsier at isolasjon i smittedes bosted kommune er å foretrekke. Vilkår for dette, er at grensekommunen organiserer smittevern faglig forsvarlig transport av smittede, og har dialog med bosted kommunene ved kommunelege om egnet isolasjon sted for smittede i bosted kommunen, se punktene 2c, 2d og 3 nedenfor
 - c) Smittevern faglig forsvarlig transport til smittedes bosted kommune; Aktuelt dersom smittede skal isoleres i egen bosted kommune, se FHI nettsider om smittevern-forsvarlig transport
 - d) Dialog med kommunelege i smittet persons bosted kommune; Dialog må skje for å sikre smittet isolasjon i egnet sted, der nærkontakt og smitte til andre i samme husstand kan unngås, jf. covid-19 forskriften §§ 7 og 8
3. Smittet persons bosted kommune forberedte tiltak /avtaler for å kunne isolere smittet person adskilt fra de den smittede bor sammen med, jf. covid-19 forskrift § 8

Vurdering av tiltak for økt karantenehotell kapasitet

Statsforvalterne har ifølge Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv om karantenehotell pkt.3, ansvaret for å inngå avtaler med et tilstrekkelig antall kommuner om karantenehotell. DSB har vist til dette ansvaret i siste beredskapsmøter med statsforvaltere og Helsedirektoratet. Det er derfor å forvente at statsforvaltere og berørte grensekommuner, har sett over eksisterende kapasiteter i karantenehotell, og har forberedte tiltak for raskt å kunne utvide karantenehotell kapasiteter.

Vurdering av tiltak for isolering av smittede

Det har til nå vært en viss motstand mot å teste med hurtigtester og testet mye med PCR. Flere grensekommuner har frem til nå, ikke stått overfor å måtte håndtere smitte ved grensene med isolasjon. Helsedirektoratet vil pga., dette formidle våre og FHI`s vurderinger av hvordan vi tenker isolasjon kan gjennomføres , se pkt.2 a-d og 3.

Refusjonsordninger for kommunenes utgifter til karantene og isolasjon

Det er ulike kostander refusjonsordninger for;

- Karantenehotellordningen
- Kostnader som påløper kommunene knyttet til helserelatert oppfølging og smittevernsplikter som isolasjon som nevnt i covid-19-forskriften §8.

HOD har 25.03.21 bekreftet overfor Helsedirektoratet at kommunen på grensen, får dekket kostnadene til isolasjon på linje med karantene. Isolasjon refusjonsordning er basert på bruk av tilskudd fra tre ulike poster, og Helsedirektoratet vil komme med informasjon om refusjonssystemene etter påsken. Det viktigste nå er at kommunene sørger for isolasjon for å kunne håndtere smittede innreisende forsvarlig og på en måte som ikke vekker sterke reaksjoner.

31.3.21

På vegne av Helsedirektoratet

Vennlig Hilsen

Øystein Hveding

Seniorrådgiver og samfunnsmedisiner